

el davantal de pere calders

Durant el primer cap de setmana de l'actual mes de desembre es van celebrar a Tàrrrega unes Jornades de Premsa Satírica i Humorística. Ha estat una iniciativa lloable, un intent de reivindicar el dret a riure i a somriure, tan necessari per a la salut mental. Els promotors de la revista quinzenal *La Pansa* foren l'ànima d'aquesta trobada i cal agrair-los l'intent de revifar una aptitud que forma part de la nostra tradició, tot i que ara es troba en una etapa de crisi aguda.

En una de les taules rodones, dos dels ponents van recalcar que la situació social, econòmica i cultural del nostre temps dificulta l'aparició i consolidació de publicacions humorístiques. Mirant enrere, es podria replicar que hem passat per etapes tant o més complicades que la present, sense que això fos obstacle perquè unes quantes revistes d'humor tinguessin vida pròpia, amb un públic fidel que seguia i celebrava les mostres d'enginy d'escriptors i dibuixants. Fins i tot en el transcurs de la guerra, amb tants aspectes dolorosos, no va faltar la cita popular amb un humor que sovint amorosia les ferides.

¿Podria ésser, tal com ha dit algú, que la persona humana caigui pel cantó de la mala jeia a mesura que millor es troba? ¿O que la gent tenim més tendència a magnificar

Uns altres temps...

les males notícies que no pas les bones? Qui sap! A mi em sembla que una de les causes principals de l'atonía és de mena econòmica.

Fa relativament pocs anys que vaig intervenir —com a convidat a consulta— en unes reunions encaminades a projectar una revista humorística. Vaig trobar curiosa la presència d'un jove amb aspecte d'executiu modern, expert en pressupostos, que ens va parlar d'un número zero del setmanari en gestació.

Remarco aquí que en les èpoques de més apogeu de la premsa humorística al nostre país, els intents de noves publicacions no anaven precedits d'un "número zero" o, en tot cas, la planificació no suposava haver d'invertir-hi quantitats considerables.

El jove economista —ens van dir que era economista— ens informà que per a l'assaig general de la publicació calien uns quants centenars de milers de pessetes. Tot seguit, afegí que l'empresa no tindria sentit ni temps per a aconseguir'allò que ens proposàvem si no prevèiem, almenys, l'aparició de sis números. I aquí el pressupost es

disparava: calia disposar d'una xifra milionària. Tot plegat era tan diferent de l'experiència viscuda per mi en altres temps que no me'n sabia avenir. En la meua joventut, un modest protagonisme en iniciatives similars, m'ha permès de conservar el record d'una època en la qual l'entusiasme suplía la falta de capital.

Val a dir que no era pas una situació perfecta, que segurament és millor tocar de peus a terra i tenir els comptes clars abans d'emprendre cap aventura.

Però el cert és que en aquell trescar amb una sabata i una espadenya es feien revistes humorístiques i en canvi ara, de tan previsors com ens hem tornat, se'ns estavellen una colla de bons propòsits.

Les jornades de Taarrega es van concloure creant una Associació Catalana de Publicacions Satíriques i Humorístiques. Tant de bo que sigui un pas endavant per superar la mancança que lamentem.

Cal fer vots perquè la necessitat actual de subvencions i de patrocinadors no limiti el paper d'una premsa destinada a fer-nos veure la cara amable, divertida i agudament criticable de les coses.

Pere Calders